

www.e-rara.ch

**Xenophontis philosophi et historici clarissimi Opera, quae quidem
Graece extant, omnia**

Xenophon

Basileae, anno 1553

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-400>

Nobili et generoso viro Ioanni Coionaeo Montisricherii domino clementissimo, Ioannes
Ribittus s.d.

---

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

inimici. Hæc omnia si præstiteris, illud certum habeto, te tibi paraturum, quo non alia inter homines possessio uel pulchrior, uel beator: quandoquidem & felix eris, & tamen tibi nullus inuidebit.

NOBILI ET GENEROSO VI-
RO IOANNI COIONAEO MON-
tfricherij domino clementissimo,

Ioannes Ribittus S.D.

Vm typographus Basiliensis diligentis-
simus, & utilitatis publicæ studiosissimus, Michaël Ifingrinus, Xenophōtem totum latinis auribus tradere constituis-
set, & pauca quædam è græco conuertenda restare sciret, nempe rempublicam Atheniensium, Poros, Symposium, & Hipparchicum, rogauit Conradum Gesnerum uirum doctissimum, eam rem ut perficiendam curaret. quam prouinciam feliciter obire Conradus ipse potuisset: sed alijs implicitus, eam ut suscipere hortatus est, uel ut uerius dicam, Ifingrinum efflagitatione suscipere me coëgit. quæ ita à me administrata est, ut mihi ipse satisfacere nullo modo possim. Qui enim aliquid perfectum dem in tanta uetustate, rerum obscuritate, codicum deprauatione, & hac meatriusque linguæ notitia perexigua? ut uerendum mihi sit, ne illud in me iactetur, me quasi Phormionem quendam de armis sermonem habere: quod uehementer reprehendendum Hannibal putauit. Illud certo scio, me illam incunditatem in affectatam assecutum non esse, quam resertè Fabius Quintilianus neminem assequi posse asserit. Hoc affirmare audeo, à me elaboratum esse ut autoris sententiam eruere & exprimere aliqua ratione possem: quod si non sum assecutus, tamen posthac leuius fore onus credo, si quis denuò uel interpretanda uel limanda illa Xenophontea suscipiat: & nos aliquando, Deo uolente, limatiora & politiora edemus. De cæteris fortassis alijs, nunc de Hipparchico illud breuiter habeo, to

tius equestris disciplinæ ueteris rationem in eo contineri: si quidem primo, quoniam sint ad usum belli cōmodi equi aut incōmodi, docet: equitū deinde iaculationem, assiduam exercitationem & obedientiam pulchrè subiungit: de præmijs insuper proponendis, ut exercitatoris labores alacrius obeant: de simulachris belli, de progrediendi ratione, de præcursoribus, quid in pace magistro equitū agendum, de exploratorū generibus, de hostium fallendorum ratione, de concilianda equitum beneuolentia, de laude uirtutis bellicæ, de ratione ad orientis hostes, & postremo de diuino auxilio suppliciter implorando, non minus scitè quàm piè differit. Quæ ratio tametsi cum nostri temporis equestri disciplina omninè ex parte nō conuenit, tamen iucundum erit illam uetustissimam cum nostra comparare, ut utriusque rationibus collatis, quid melius posteriores inuenerint, quid immutarint, quid denique retinendum censuerint, elucescat. Coniicere etiam licebit, quid ad normam illius hoc tempore corrigi utiliter possit. Nam in reliquis artibus omnibus, aliquid ad uetustatis regulam emendatū esse hac ætate, tam perspicuum est, ut frustra quis probare contendat. Sed cum Hipparchicum hunc nostrum nollem sine patrociniō in manus hominum uenire, unum te uir generosissimè & eruditissimè reperiēbam, qui aduersus importunos literarum uituperatores defendere non modò posses, sed etiam uelles: doctos autem hortari, ut reipublice iuuare conantium adiutores esse mallent quàm obrectatores: unū enim te uidebam qui cum generis claritate, literarum scientiam non uulgarem coniunxisses. Atque tuorum studiorū & diligentia testis est Dola, testis Lutetia, testis denique Pictonum ciuitas: quibus in locis quātos progressus feceris, facile uident omnes, qui hanc tibi laudem tribuunt, ut in nobilitate inferiores multos, per paucos tibi pares faciant, in literis uerò omnibus te generosis anteponan. Illud ipsum tui ciues Lausannenses uno ore confitent: idem de te testimonium Bibiscum, idem Morgienses cōfirmant. De me uerò quid dicam? quem tanta humanitate iam inde à primo cum Bibiscum peruenissem complexus es, ut ab illis disse-

lis dissentire nequaquam possim : cur igitur dubitem quin benignè perlibenterque hunc libellum suscepturus, & tua autoritate factum tectum (ut aiunt) ab omni detrimento periculoque conseruaturus sis, non uideo. Nam quantum fauere soleas tum studiosis, tum studiis ipsis, breuiter epistola explicari non potest. Atque huius tui in literas literatosque propensi animi magnū est argumentū, quod prudentissimi Senatus Bernensis linguarū gymnasijs excitandis institutum, crebris sermonibus iactare, inque cælū usque euehere soleas : nec meherclè immeritè, cum non obscuro Senatusconsulto linguarum professoribus amplissima decreta sint stipendia : quo nomine patriæ uestræ tum ipse, tum clariss. uir Hubertus Ludouicus, qui primus ad græcarū literarū studia in Rupensi schola me excitauit, gratulari libenter soletis. Vale uir generosissime, atque hunc primū conatum nostrum boni consule, Lausannæ VIII. Idus Feb. anno 1545.

Xenophontis

HIPPARCHICVS, SEV DE MAGISTRI EQVITVM OFFICIO,
Ioanne Ribitto interprete.

PRIMUM precandum est à dijs, faciendis sacrificijs, ut illud tibi largiantur, ea ut sentias, loquaris & agas, quæ gratissima ipsis sint : tibi autem, amicis ac reipublicæ minimè molesta, summèque gloriosa ac utilia. Placatis uerò dijs curandum tibi est, ut equites producas & recenseas, tum ut numerus legitimus expleatur, tum ne quid de equitatus superioris numero detrahatur. Quòd si non producti fuerint equites, semper pauciores erunt, quòd alios senio